

ประโยค ป.ธ. ๓
สัมพันธ์ไทย
สอบ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓

เหตุจกคองกาย จ เทว อิตถียโย นหายมานา ต่ ภาชนั อุตเกนาหริยมานัน ทิสวา
 เอกา อิตถึ มยฺหเมตํ ภาชนนฺติ อาห เอกา ยํ เอตสฺส อนฺโต ตํ มยฺहनฺติ อาห
 ภาชนเน สมฺปตฺเต ตํ อาทาย เถ เจปตฺวา วิวิตฺวา ทารกํ ทิสวา เอกา มม ภาชนนฺติ
 วุตตตฺตา ทารโก มเมว โทตีติ อาห ฯ เอกา ยํ ภาชนสฺส อนฺโต ตํ มเมว โทตีติ
 วุตตตฺตา มม ทารโกติ อาห ฯ ตา วิวทมานา วินิจฺฉยํ คนฺตฺวา ตมตถํ อโรเจตฺวา
 อมฺจฺเจสุ วินิจฺฉิต्तํ อสฺสโกนฺเตสุ รณฺเวย สนฺติกํ อคฺมํสุ ฯ ราชา ตาสํ วจนํ สุตฺวา ตํ
 ทารกํ คณฺห ตํ ภาชนํ คณฺหาติ อาห ฯ ยาย ปน ทารโก ลทฺโธ ส
 มหาจฺจายนตฺเถรสฺส อุปฺภูจฺจายิกา อโหสิ ฯ ตสฺมา ตํ ทารกํ อิมํ เถรสฺส สนฺติเก
 ปพฺพาเชสฺสสามีติ โปเสสิ ฯ ตสฺส ชาตทิวเส คพฺภมฺลสฺส โธวิตฺวา อนปฺนิตตฺาย เกสา
 ชฺฉิตฺตา หุตฺวา อฏฺฐํสุ เตนสฺส ชฺฉิลฺเตว นามํ กรีสุ ฯ ตสฺส ปทสา วิจรณฺกาล
 เถโร ตํ เคหํ ปิณฺฑทฺาย ปาวีสิ ฯ อุปาสิกา เถโร นิสิตฺทาเปตฺวา อาหารมทาสี ฯ เถโร
 ทารกํ ทิสวา ก็ อุปาสิกเก ทารโก เต ลทฺโธติ ปรุจฺฉิ ฯ อาม ฆนฺเต อิมํหํ ตุมหากํ
 สนฺติเก ปพฺพาเชสฺสสามีติ โปเสสี ปพฺพาเชถ นนฺติ อทาสี ฯ (ธมฺมปทฺฐกฺกถาย อฏฺฐโม
 ภาโค/หน้า ๑๗๒)

ให้เวลา ๔ ชั่วโมงกับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓

สัมพันธ์ไทย

จ คัพพ์ วาถยารมก อิตถิโย ปกตีกตตทา ใน ทิสฺวา ๑ กิริยาปธานนัย เหฏจากงคาย อาธาร ใน นทายมานา เทว วิเสสน ของ อิตถิโย นทายมานา อพฺฆานตรกิริยา ของ อิตถิโย ตํ กิตฺติ อาหริยมานํ กิตฺติ วิเสสน ของ ภาชนํ ๑ อวุตตกมฺม ใน ทิสฺวา อุตฺแทน อนภิตตกตตทา ใน อาหริยมานํ เอกา วิเสสน ของ อิตถิ ๑ สยกตตทา ใน อาท ๑ อาชฺยตบถ กตตฺวาจก ภาชนํ สยกตตทา ใน โหติ ๑ อาชฺยตบถ กตตฺวาจก มยฺหํ สมฺปทาน ใน โหติ เอตํ วิเสสน ของ ภาชนํ อิตฺติ คัพพ์ อาการ ใน อาท

เอกา วิเสสน ของ อิตถิ ๑ สยกตตทา ใน อาท ๑ อาชฺยตบถ กตตฺวาจก ยํ วิเสสน ของ วตฺถุ ๑ สยกตตทา ใน อตฺถิ ๑ อาชฺยตบถ กตตฺวาจก เอตสฺส วิเสสน ของ ภาชนสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน อนฺโต ๑ อาธาร ใน อตฺถิ ตํ วิเสสน ของ วตฺถุ ๑ สยกตตทา ใน โหติ ๑ อาชฺยตบถ กตตฺวาจก มยฺหํ สมฺปทาน ใน โหติ อิตฺติ คัพพ์ อาการ ใน อาท

เทว วิเสสน ของ อิตถิโย ๑ ปกตีกตตทา ใน ทิสฺวา ๑ กิริยาปธานนัย ภาชนํ ลกฺขณวณฺต ใน สมฺปตฺเต ๑ ลกฺขณวณฺตกิริยา ตํ วิเสสน ของ ภาชนํ ๑ อวุตตกมฺม ใน อาทาย ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จเปตฺวา ธเล อุปลิเลสิกาธาร ใน จเปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วิวริตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทิสฺวา ทารกํ อวุตตกมฺม ใน ทิสฺวา

เอกา วิเสสน ของ อิตถิ ๑ สยกตตทา ใน อาท ๑ อาชฺยตบถ กตตฺวาจก ภาชนํ สยกตตทา ใน โหติ ๑ อาชฺยตบถ กตตฺวาจก มม สมฺปทาน ใน โหติ อิตฺติ คัพพ์ สรูป ใน วจนสฺส ๑ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน วุตตตตตทา ๑ เหตุ ใน โหติ ทารโก สยกตตทา ใน โหติ ๑ อาชฺยตบถ กตตฺวาจก มม สมฺปทาน ใน โหติ เอว คัพพ์ อวธารณ เข้ากับ มม อิตฺติ คัพพ์ อาการ ใน อาท ๑

เอกา วิเสสน ของ อิตถิ ๑ สยกตตทา ใน อาท ๑ อาชฺยตบถ กตตฺวาจก ยํ วิเสสน ของ วตฺถุ ๑ สยกตตทา ใน อตฺถิ ๑ อาชฺยตบถ กตตฺวาจก ภาชนสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน อนฺโต ๑ อาธาร ใน อตฺถิ ตํ วิเสสน ของ วตฺถุ ๑ สยกตตทา ใน โหติ ๑ อาชฺยตบถ กตตฺวาจก มม สมฺปทาน ใน โหติ เอว คัพพ์ อวธารณ เข้ากับ มม อิตฺติ คัพพ์ สรูป ใน

วจนัสสุ ๆ ภาวาทิสัมพนฺธ ใน วุตตตตฺตา ๆ เหตุ ใน โทติ ทารโก สยกตฺตา ใน โทติ ๆ
 อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก มม สมฺปทาน ใน โทติ อิติ คัพฺท อาการ ใน อาท ฯ

ตา วิเสสน ของ อิตฺติโย ๆ สยกตฺตา ใน อคมฺสฺสุ ๆ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก
 วิวทมาณา อพฺภนฺตรกิริยา ของ อิตฺติโย วินิจฺฉยฺ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา
 ใน อาโรเจตฺวา ตํ วิเสสน ของ อตฺถํ ๆ อวุตตกมฺม ใน อาโรเจตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
 อคมฺสฺสุ อมฺจฺเจสฺสุ ลกฺขณฺวณฺต ใน อสฺสโกนฺเตสฺสุ ๆ ลกฺขณฺวณฺตกิริยา วินิจฺฉิตฺตุ
 ตุมตฺถสมฺปทาน ใน อสฺสโกนฺเตสฺสุ รมฺโฆ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ๆ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน
 อคมฺสฺสุ ฯ

ราชา สยกตฺตา ใน อาท ๆ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตาสํ วิเสสน ของ อิตฺตินิํ ๆ
 สามีสมฺพนฺธ ใน วจนํ ๆ อวุตตกมฺม ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาท ตฺวํ สยกตฺตา ใน
 คนฺทฺท ๆ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ทารกํ อวุตตกมฺม ใน คนฺทฺท ตฺวํ สยกตฺตา ใน คนฺทฺท ๆ
 อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ภาชนํ อวุตตกมฺม ใน คนฺทฺท อิติ คัพฺท อาการ ใน อาท ฯ ปน
 คัพฺท วากฺยารมฺภ ทารโก วุตตกมฺม ใน ลหฺุโร ยาย วิเสสน ของ อิตฺติยา ๆ อนภิตฺตกตฺตา
 ใน ลหฺุโร ๆ กิตฺตบฺท กมฺมวาทก สา วิเสสน ของ อิตฺติํ สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ อาชฺยาตบฺท
 กตฺตฺวาจก มหากจฺจายนฺตเถรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน อุปฺภูจายิกา ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อโหสิ ฯ

สา วิเสสน ของ อิตฺติํ ๆ สยกตฺตา ใน โปเสสิ ฯ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตสฺมา
 เหตุ ใน โปเสสิ ตํ วิเสสน ของ ทารกํ ๆ อวุตตกมฺม ใน โปเสสิ อหํ เหตุกตฺตา ใน
 ปพฺพาเชสฺสสามิ อิมํ วิเสสน ของ ทารกํ ๆ การิตกมฺม ใน ปพฺพาเชสฺสสามิ ฯ อาชฺยาตบฺท
 เหตุกตฺตฺวาจก เถรสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติเก ฯ วิสยาธาร ใน ปพฺพาเชสฺสสามิ อิติ คัพฺท
 สรูป ใน จินฺตเนน ๆ กรณ ใน โปเสสิ ฯ เกสา สยกตฺตา ใน อฏฺฐํสุ ฯ อาชฺยาตบฺท
 กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺส ฯ ภาวาทิสัมพนฺธ ใน ชาต- ชาตทิวเส กาลสฺตฺตมฺมิ
 ใน อนปฺนิต- คพฺภมฺลสฺส ภาวาทิสัมพนฺธ ใน อนปฺนิต- โชวิตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน
 อนปฺนิต- อนปฺนิตตฺตาย เหตุ ใน อฏฺฐํสุ ชฺชิตฺตา วิกตฺติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา
 ใน อฏฺฐํสุ เตน เหตุ ใน กรีสฺสุ ชนา สยกตฺตา ใน กรีสฺสุ ฯ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก
 อสฺส วิเสสน ของ ทารกสฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน นามํ ชฺชิล สรูป ใน อิติ ๆ คัพฺท
 สรูป ใน วจนํ เอว คัพฺท อวธารณ เข้ากับ อิติ คัพฺท วจนํ อวุตตกมฺม ใน กรีสฺสุ นามํ
 วิกตฺติกมฺม ใน กรีสฺสุ ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน ปาวีสี ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตฺสฺส วิเสสน ของ ทารกฺสฺส ๑
ภาวาทิสฺมฺพฺนฺธ ใน วิจฺรณ- ปทฺสา ตตฺติยาวิเสสน ใน วิจฺรณ- วิจฺรณกาเล กาลสฺตฺตฺมึ ใน
ปาวีสี ตํ วิเสสน ของ เคหํ ๑ สฺมฺปาปฺณฺนิยกมฺม ใน ปาวีสี ปิณฺฑทฺยา สฺมฺปทาน ใน ปาวีสี ๑

อุปาสิกา สยกตฺตา ใน อทาลิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก เถโร การิตกมฺม ใน
นิสิททาเปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อทาลิ อาหารํ อวฺตฺตกมฺม ใน อทาลิ ๑ เถโร สยกตฺตา
ใน ปุจฺฉิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ทารกํ อวฺตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
ปุจฺฉิ อุปาสเก อาลปน ทารโก วฺตฺตกมฺม ใน ลฺหฺโร เต อนภิทตฺกตฺตา ใน ลฺหฺโร ๑ กิตฺบท
กมฺมวฺจก ก็ คัพฺพํ ปุจฺฉนฺตฺถ อิติ คัพฺพํ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๑

อุปาสิกา สยกตฺตา ใน อทาลิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ฆนฺเต อาลปน อาม คัพฺพํ
สฺมฺปฺฏิจฺฉนฺตฺถ อหํ สยกตฺตา ใน โปเสสิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก อิมํ วิเสสน ของ
ทารกํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน โปเสสิ อหํ เหตุกตฺตา ใน ปพฺพาเชสฺสสามิ ทารกํ การิตกมฺม ใน
ปพฺพาเชสฺสสามิ ๑ อาชฺยาตบฺท เหตุกตฺตฺวาจก ตุมฺหากํ สามีสฺมฺพฺนฺธ ใน สนฺติเก ๑ วิสฺยาธาร
ใน ปพฺพาเชสฺสสามิ อิติ คัพฺพํ สฺรูป ใน จินฺตเนน ๑ กรณ ใน โปเสสิ ตุมฺहे เหตุกตฺตา
ใน ปพฺพาเชธ นํ วิเสสน ของ ทารกํ ๑ การิตกมฺม ใน ปพฺพาเชธ ๑ อาชฺยาตบฺท
เหตุกตฺตฺวาจก อิติ คัพฺพํ อาการ ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพการกิริยา ใน อทาลิ ๑

พระราชวีรภรณ์ ชวนปณฺโณ วัดไตรมิตรวิทยาราม
สนามหลวงแผนกบาลี

สัมพันธ์.
ตรวจแก้.